

FILOZOFICKÁ FAKULTA

Univerzita Karlova

Zvolte položku. bakalářské práce z Historie - Evropská studia

Autor: Alex Kuchár

Název práce a bibliografické údaje: Robert E. Lee mezi Severom a Juhom, 2023, 49 s.

Autor posudku: Prof. Markéta Křížová, Ph.D.

A) Posouzení obsahu

Definice cílů práce, stanovení výzkumných otázek	velmi dobře
Metodologie práce	velmi dobře
Koncepce a struktura práce	výborně
Práce s prameny	výborně
Schopnost analýzy, interpretace a kritického myšlení	výborně
Invenčnost a původnost	výborně

Pokud je potřeba, zejména v případě hodnocení „neprospěl“ doplňte hodnocení psaným komentářem:

Autor si explicitně nestanovil úzce vymezenou výzkumnou otázku a metodologii, jeho cílem bylo celkově zpracovat život generála Leea na základě dostupných zdrojů. Zmiňuje jeho aktuální statut „kontroverzní historické postavy“ – je škoda, že na úvod výrazněji nereflektoval, v čem konkrétně je Lee vnímán jako „kontroverzní“ (nad rámec obecnějšího konstatování o strhávání pomníků). Ocenila bych explicitní citování takových aktuálních „radikálních“ názorů na Leea a jejich následnou konfrontaci se zjištěnými historickými fakty. Jak je na bakalářském stupni obvyklé, vycházela práce především ze sekundární literatury a zejména první část je výrazně kompilační. Oceňuji ale bohaté využití anglicky psaných zdrojů, a především editovaných primárních pramenů (Leeova korespondence, online přístupné dokumenty z rodinného archivu), i kritický přístup k těmto primárním zdrojům. Do budoucna bych doporučila ještě výraznější kritiku i sekundární literatury (tedy zamyšlení nad tím, v jaké době vznikala a jaké postoje její autor zastává), právě vzhledem k rozdílům ve vnímání Leeovy osobnosti.

Lee je samozřejmě velmi často reflektovaná postava, je tedy těžké být „původní“, zohledněny byly ale ty nejdůležitější moderní monografie. Je vidět, že autora (možná intuitivně) zajímá psychologizující historie, neboť velká část práce byla věnována vlivu rodiny na formování Leeova povahy. Napadlo mě srovnání s prací o historické postavě velmi vzdálené, ale neméně kontroverzní (E. Erikson, *Young Man Luther*, 1958). Velmi také oceňuji snahu o neschematické uchopení Leeova jednání v době secese Jihu – z předložené práce rozhodně nevychází jako jednoznačný zastánce otroctví a Konfederace.

FILOZOFICKÁ FAKULTA Univerzita Karlova

Zároveň by mě zajímaly (není to výtky, ale skutečně dotaz) důvody, proč ze sekundárních zdrojů nebyla využita nejen česká monografie Josefa Opatrného o občanské válce (a také Opatrného Amerika prezidenta Granta, která poskytuje zajímavé pohledy na USA vzápětí po občanské válce, kdy se formovaly stereotypy a obrazy právě minulé historie), ale ani práce Jiřího Hutečky, který je předním nejen českým, ale i evropským protagonistou *military history* a jejích různých aspektů a může být zajímavou inspirací právě pro volbu metodologie.

B) Posouzení formálních náležitostí

Seznam pramenů a literatury, práce s literaturou	velmi dobře
Poznámkový aparát	výborně
Formální struktura práce	výborně
Stylistická a jazyková úroveň	velmi dobře
Přílohy (pokud jsou)	Zvolte položku.

Pokud je potřeba, zejména v případě hodnocení „neprospěl“ doplňte hodnocení psaným komentářem:

Práce je přehledně organizovaná, byť bych jako čtenář uvítala pečlivější členění na odstavce. Jednotlivé části práce na sebe dobře navazují. Oceňuji propracovaný závěr, který skutečně shrnuje a uzavírá faktografické tělo práce a posouvá ho na vyšší úroveň. Použité zdroje jsou řádně citovány, nicméně hodnocení „velmi dobře“ se vztahuje k závěrečné bibliografii (doporučuji příště umístit prameny standardně jako první, nedělit sekundární literaturu na články a monografie) a především k citování elektronických zdrojů – vždy je třeba citovat s maximální detailností – i texty dostupné na gutenberg.org mají autora a název. Nemohu posoudit úroveň akademické slovenštiny, ale z mého pohledu psána kultivovaně, jen s malým množstvím překlepů. Někdy se autor ovšem uchyluje spíše k hovorovým výrazům (alespoň se domnívám, že slovo „sranda“, s. 9, je i ve slovenštině hovorové).

C) Celkové zhodnocení

1) Celkové shrnutí (povinné, alespoň 500 znaků)

Autor bakalářské práce si zvolil zajímavé téma, rozhodl se zpracovat životní osudy a postoje kontroverzního protagonisty (nejen) amerických dějin – neboť jestliže Lee se může na první pohled zdát postavou ryze americkou, průběh a výsledek války Severu proti Jihu měly významné globální dopady. Autor se vztahuje jak k samotným historickým událostem, tak k jejich pozdějším interpretacím.

Oceňuji autorovo časné uvědomění si, že historie není jen tím, „co se skutečně stalo“, ale také dodatečnou reflexí událostí v nových politických a kulturních kontextech. V úvodu se

FILOZOFICKÁ FAKULTA Univerzita Karlova

dokonce objevuje nahlédnutí do kontrafaktuálních dějin („kdyby se Lee rozhodl pro stranu federalistů“), byť vzápětí je zřejmý pevný příklon k „historickým faktům“.

Zároveň právě zde vidím pro autora potenciál k dalšímu rozvoji jako historika = nejen sběratele faktů. Pokud v úvodu konstatuje, že „Lee bol aj hrdina, primárne po Mexicko-americkej vojne, kedy aj jeho zásluhou Spojené štáty americké získali obrovské množstvo územia. Aj vďaka nemu, jeho spolubojovníkom, vojakom a veliteľom, vyzerajú Spojené štáty americké dnes geograficky tak ako vyzerajú.“ (s. 3-4), je třeba si uvědomit, že toto konstatování Leeova „hrdinství“ jej již staví velmi jednoznačně na jednu stranu v aktuálních sporech o výklad dějin. Neboť velká část obyvatel Latinské Ameriky, a i pro řadu severoamerických historiků, vidí válku s Mexikem jako dobovačnou a imperiální. (Autor využil knihu Josefa Opatrného *Stát osamělé hvězdy a mexicko-americká válka* jako zdroj faktických informací ohledně Leeova angažmá, ale tato práce dobře ukazuje i celkový kontext konfliktu, pro USA málo lichotivý). Právě proti takovéto oslavě amerického expanzionismu se vymezují ti, kdo reálně nebo verbálně „strhávají pomníky“. Toto by bylo mé doporučení pro studenta do budoucnosti. Ale rozdíl v názorech nepopírá že touto prací prokázal, že dobře ovládá základy historické práce a má potenciál dalšího profesního růstu.

2) Případně navrhovaná témata či otázky k obhajobě

Jaké konkrétní „kontroverzní“ názory na Leeova autora podnítily ke zpracování tématu. Zda a jakým směrem hodlá dále rozvíjet svůj výzkum v této oblasti.

3) Závěrečné doporučení

Práci **doporučuji** k obhajobě a navrhuji hodnotit známkou **výborně**

V Praze, dne 31.8.2023

Podpis Prof. Markéta Křížová, Ph.D.